

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-09146/2015-ERU

V Ostravě dne 29. října 2015

Č. j. 09146-3/2015-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. KO-09146/2015-ERU s účastníkem řízení, kterým je společnost **BERDYCH plus spol. s r.o.**, se sídlem Pražská 1178, Nové Město, 337 01 Rokycany, IČ: 26373611, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, rozhodl

takto:

- I. Účastník řízení, společnost BERDYCH plus spol. s r.o., se sídlem Pražská 1178, Nové Město, 337 01 Rokycany, IČ: 26373611 (dále jen „účastník řízení“) se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl
 - dne 20. ledna 2015 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Rokycany na ulici Kotelská č. p. 1244 zemní práce v souvislosti se stavbou „Stavba technické infrastruktury (v rámci stavby připojení místních komunikací na obchvat Rokycany-Hrádek), SO 401- veřejné osvětlení, SO 501 – Nový STL plynovod a přípojky plynu a SO 801 Sadovnické úpravy“, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32,
 - dne 1. dubna 2015 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Nezvěstice u nemovitosti č. p. 140 zemní práce v souvislosti se stavbou „Odkanalizování obce Nezvěstice na ČOV“, při kterých došlo při strojním provádění této činnosti k poškození středotlakého plynovodu PE DN 50,a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**
- II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **úhrnná pokuta ve výši 25 000 Kč** (slovy: dvacet pět tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 28515.
- III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 28515.

Odůvodnění

Ve dnech 9. června 2015 a 2. července 2015 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození plynárenského zařízení 2 kontroly ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolních zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 10. července 2015 protokol o kontrole č. K026115, č. j. 05157-6/2015-ERU a dne 17. srpna 2015 protokol o kontrole č. K033615, č. j. 06001-6/2015-ERU. Vůči kontrolním zjištěním uvedených v protokolech o kontrole neuplatnil účastník řízení žádné námítky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolních spisech sp. zn. 05157/2015-ERU a sp. zn. 06001/2015-ERU, které byly převzaty do správního spisu dne 27. října 2015, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny i ostatní okolnosti, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

V rámci kontroly vedené pod sp. zn. 05157/2015-ERU bylo zjištěno, že práce na stavbě „Stavba technické infrastruktury (v rámci stavby připojení místních komunikací na obchvat Rokycany-Hrádek), SO 401- veřejné osvětlení, SO 501 – Nový STL plynovod a přípojky plynu a SO 801 Sadovnické úpravy“ (dále jen „stavba I“) prováděl právě účastník řízení v postavení zhotovitele. Objednatel prací pak bylo Město Rokycany, IČ: 00259047, se sídlem Rokycany, Střed, Masarykovo náměstí 1, PSČ 337 01. Vzájemné vztahy mezi těmito subjekty byly před započítím zemních prací upraveny smlouvou o dílo, uzavřenou dne 19. června 2014.

Dne 10. července 2014 vydal správce plynárenského zařízení ke stavbě stanovisko zn. [REDAKCE], s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení. Vytyčení polohy plynárenského zařízení bylo vyznačeno dne 18. července 2014 v terénu, o čemž byl téhož dne vyhotoven protokol. Účastník řízení převzal staveniště dne 1. července 2014, o čemž byl téhož dne sepsán zápis o předání a převzetí staveniště. Vlastní existence plynárenského zařízení tak byla účastníkovi řízení před vlastním zahájením zemních prací prokazatelně známa.

Dne 20. ledna 2015 došlo v obci Rokycany na ulici Kotelská č. p. 1244 při provádění zemních prací souvisejících s realizací stavby I, k poškození plynárenského zařízení, a to středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32. Účastník řízení kontrolnímu orgánu na jednání v rámci kontroly ERÚ, konaném dne 24. června 2015, tuto skutečnost potvrdil. Poškození plynárenského zařízení bylo zaznamenáno do stavebního deníku, a to na listy č. [REDAKCE] a [REDAKCE]. K poškození středotlaké plynovodní přípojky došlo následkem manipulace s betonovou vrstvou základu stožáru veřejného osvětlení, která byla odstraňována. Podle vyjádření účastníka řízení nesouhlasila skutečná poloha plynárenského zařízení s údaji v mapových podkladech o cca 1,2 m. Účastník řízení veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení uhradil, což doložil výpisem z účtu.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Důsledkem poškození plynárenského zařízení byl, dle protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 20. ledna 2015 a protokolu o úniku plynu č. [REDAKCE] ze dne 26. ledna 2015, únik plynu do ovzduší o objemu 163,8 m³ za dobu trvání 50 minut. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky plynu 6 odběratelům.

V rámci kontroly vedené pod sp. zn. 06001/2015-ERU bylo zjištěno, že práce na stavbě „Odkanalizování obce Nezvěstice na ČOV“ (dále jen stavba II), kde došlo k poškození středotlakého plynovodu PE DN 50, prováděl právě účastník řízení v postavení zhotovitele. Objednatelem prací pak byla obec Nezvěstice, se sídlem Nezvěstice 277, PSČ 332 04, IČ 00257028. Vzájemné vztahy mezi těmito subjekty byly před započítáním zemních prací upraveny smlouvou o dílo č. [REDAKCE], ze dne 12. září 2014, respektive dodatkem č. 1 k této smlouvě, ze dne 13. listopadu 2014.

Dne 29. září 2014 vydal správce plynárenského zařízení ke stavbě II stanovisko č. [REDAKCE] s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenských zařízení. Vytyčení polohy plynárenského zařízení bylo vyznačeno dne 23. února 2015 barvou na osu potrubí, o čemž byl stejného dne vyhotoven protokol o vytyčení č. [REDAKCE]. Účastník řízení převzal staveniště dne 15. září 2014, o čemž byl téhož dne sepsán zápis o předání a převzetí staveniště. Vlastní existence plynárenského zařízení tak byla účastníkovi řízení před vlastním zahájením zemních prací prokazatelně známa.

Dne 1. dubna 2015 došlo v katastrálním území Nezvěstice u nemovitosti č. p. 140 v souvislosti s prováděním zemních prací k poškození středotlakého plynovodu PE dn 50. Dle sdělení účastníka řízení na jednání v rámci kontroly ERÚ, konaného dne 22. července 2015, došlo nejprve k obnažení plynovodu za pomoci ručního náradí. Následně však v důsledku provádění dalších prací na stavbě II v blízkosti výkopu, který křížil zmíněný plynovod, došlo při odklizení asfaltové kry (ležící mimo výkop) za pomoci zemního stroje k jejímu uvolnění ze lžice tohoto stroje a pádu na vedení plynárenského zařízení, a tím k jeho poškození. Bezodkladně poté došlo ze strany účastníka řízení k zaškrcení plynárenského zařízení vlastním škrtidlem tak, aby byl minimalizován únik plynu z potrubí. Poškození plynárenského zařízení bylo taktéž zaznamenáno do stavebního deníku, a to na list č. [REDAKCE]. Účastník řízení veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení následně uhradil, což bylo doloženo výpisem z jeho bankovního účtu.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Důsledkem poškození plynárenského zařízení byl, dle protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 1. dubna 2015 a protokolu o úniku plynu č. [REDAKCE], ze dne 8. dubna 2015, únik plynu do ovzduší o objemu 283 m³ za dobu trvání v délce 10 minut. V důsledku poškození plynárenského zařízení nedošlo k přerušení dodávky plynu žádnému odběrateli.

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán

zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

V projednávaných případech je znakem skutkové podstaty správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V obou projednávaných případech není na základě vyjádření účastníka řízení a ze získaných podkladů pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenských zařízení.

V příkazním řízení bylo přitom prokázáno z podkladů ve spise, že účastník řízení v obou případech věděl, že činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení a v jeho bezprostřední blízkosti, když měl k dispozici stanoviska správce plynárenských zařízení k existenci sítí a v obou případech bylo provedeno vytyčení plynárenských zařízení v terénu. Účastník řízení však ani v jednom z případů neprováděl činnost v ochranném pásmu plynárenského zařízení a mimo ně takovým způsobem, aby nedošlo k poškození těchto plynárenských zařízení. Účastník řízení tak nepostupoval ani v jednom případě s maximální opatrností a v souladu s podmínkami správce plynárenského zařízení pro provádění jakýchkoli činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení a mimo ně. Správní orgán konstatuje, že tvrzení účastníka řízení, že v případě protiprávního jednání ze dne 20. ledna 2015 nesouhlasila skutečná poloha plynárenského zařízení s údaji v mapových podkladech o cca 1,2 m, se v řízení neprokázalo, jelikož nemá oporu ve spise a účastník řízení jej nikterak nedoložil. Správní orgán současně poznamenává, že porušení ust. § 68 odst. 3 energetického zákona se může subjekt dopustit i prováděním zemních prací mimo ochranné pásmo, dojde-li k poškození plynárenského zařízení (viz věta druhá ust. § 68 odst. 3 energetického zákona). Jelikož v obou projednávaných případech účastník řízení poškodil plynárenské zařízení, je zřejmé, že účastník řízení nepostupoval při provádění zemních prací s maximální opatrností tak, aby k poškození plynárenského zařízení nedošlo.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním v obou projednávaných případech porušil ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Správní orgán má za to, že obě jednání účastníka řízení naplnily rovněž znaky materiální stránky správního deliktu, neboť v prvním případě lze shledat také společenskou nebezpečnost (škodlivost), spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení, úniku plynu a přerušení dodávky plynu odběratelům. Ve druhém případě lze shledat rovněž společenskou nebezpečnost (škodlivost), spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení a úniku plynu.

Správní orgán se v rámci příkazního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání správního deliktu ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, a dospěl k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše uvedené ani v jednom z případů nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil.

Správní orgán poukazuje na skutečnost, že charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věci

účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezporuchové dodávce zemního plynu pro odběratele. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, by nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

Jednání, kdy stejný subjekt spáchal dva nebo více deliktů dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán, je označováno jako souběh správních deliktů. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh stejnorodý, kdy se pachatel více skutky dopustil opakovaně naplnění téže skutkové podstaty. Jelikož energetický zákon neřeší otázku, jak postihnout delikventa, který se jedním skutkem dopustil více správních deliktů, vycházel správní orgán na základě analogie z ust. § 12 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, který takovýto případ řeší užitím zásady absorpční. Podle citovaného ustanovení zákona o přestupcích se za více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží sankce podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji postižitelný.

Správní orgán přitom jako závažnější vyhodnotil jednání účastníka řízení ze dne 20. ledna 2015, kdy došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32. Došlo sice k úniku menšího množství plynu, avšak na rozdíl od jednání účastníka řízení v druhém případě, došlo navíc k přerušení dodávek plynu 6 odběratelům. Správní orgán se domnívá, že přerušení dodávek plynu 6 odběratelům navíc v zimním období, je závažnějším následkem poškození plynárenského zařízení než rozdíl v objemu uniklého plynu.

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Při stanovení výše pokuty postupoval správní orgán v souladu s ust. § 91d odst. 2 energetického zákona.

V řízení bylo prokázáno, že účastník řízení měl k dispozici stanovisko správce plynárenského zařízení k zájmovému území stavby a správcem plynárenského zařízení bylo provedeno vytyčení plynárenského zařízení v terénu. Tuto skutečnost je tak třeba považovat za okolnost, která závažnost správního deliktu snižuje.

Z pohledu zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenských zařízení je třeba konstatovat, že následky (typ poškozeného plynárenského zařízení a množství uniklého plynu do ovzduší) správního deliktu byly v tomto konkrétním případě nízké a závažnost spáchaného správního deliktu lze z tohoto pohledu hodnotit také jako relativně nízkou. Tyto okolnosti snižují závažnost správního deliktu. Jako polehčující okolnost hodnotí správní orgán také bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy.

Správní orgán při ukládání pokuty jako přitěžující okolnost zohlednil, že se účastník řízení dopustil spáchání dvou správních deliktů, které jsou posuzovány v souběhu.

Správní orgán při ukládání pokuty jako výrazně polehčující okolnost zohlednil, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, a porušil tak právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé.

Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu s ohledem na zásadu absorpce ve výši, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. u samotné spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

JUDr. Zuzana Šmídová, v. r.
ředitelka odboru správních řízení